

EUÁK hírlevél

a magyar cégeket érintő fontos
döntésekről és folyamatokról

2021. május-június

Mi történt Brüsszelben?

Magyarország EU melletti Állandó Képviseletének összefoglalója

1. A Covid-19 járvány utáni újraindítás terve – a Bizottság bemutatta az új iparpolitikai stratégiát
2. Megjelent a Mesterséges Intelligencia szabályozási keret
3. Megjelent a gépek rendelet felülvizsgálata
4. Megkezdődött az egészségügyi adatterekre vonatkozó nyilvános konzultáció
5. Júliusban várható a Fit for 55 klímavédelmi jogszabálycsomag

A Covid-19 járvány utáni újraindítás terve - a Bizottság bemutatta az új iparpolitikai stratégiát

Az Európai Bizottság közzétette a 2020. márciusában, közvetlenül a Covid-19 világjárvány kitörése előtt megjelent iparstratégia naprakészre tételéről szóló bizottsági közleményt. A 2020-as stratégia felülvizsgálata elsősorban a Covid-19 járvány gazdasági hatásai, és ezzel is összefüggésben a belső piac sérülékenysége miatt vált esedékessé, hozzájárulva egyúttal a zöld és digitális átmenet előmozdításához. A zöld átmenet üzleti lehetőségeinek bővítésére számos irányt, lehetőséget vázolt fel, kitérve a szabályozási, finanszírozási, infrastruktúrabővítési, képzési aspektusokra valamint a nyersanyaghoz való hozzáférés kérdésére.

A felülvizsgált stratégia megerősíti a 2020-as iparpolitikai stratégia célkitűzéseit levonva a következtetéseket a Covid-19 járvány okozta gazdasági válságból az újraindítás és a stratégiai autonómia kiépítésének céljával. Az új stratégia intézkedéseket fogalmaz meg a belső piac ellenállóképességének javítására, a stratégiai területeken Európa beszerzési függőségeinek csökkentésére, valamint javaslatokat tesz a zöld és a digitális átmenet előmozdítására. Külön hangsúlyt fektet továbbá a kis- és közepes vállalkozások megerősítésére mind célzott pénzügyi programok elérhetővé tétele, mind pedig a digitális és zöld átmenetre való felkészítés elősegítése útján.

A Covid-19 járvány egyik keserű tanulsága volt az EU-n kívüli import termékektől való függőséggel való szembesülés a gyógyszerészeti termékektől a mikrochipeken át számos területen. Ezért az európai gazdaság ellenállóképességének javításához alapvető ezeknek a függőségeknek a csökkentése. Az Európai Bizottság közleménye olyan célzott intézkedéseket is megfogalmaz, amelyek ezeket a függőségeket csökkentik. A Bizottság átfogó elemzést készített 14 ipari ökoszisztéma átvilágításával, amelyben megállapította, hogy 137 olyan termék van, amelyet illetően az európai ipar erősen kiszolgáltatott az EU-n kívüli importpartnereknek. Lemaradást állapított meg például olyan stratégiai jelentőségű területeken, mint a mesterséges intelligencia technológiák, a big data, a felhőtechnológia, a kiberbiztonság, a biotechnológia, a robotika és a mikroelektronika. Azokon a területeken, ahol lehetséges a gyártáskapacitások kiépítése, a Bizottság európai stratégiai partnerségek létrehozására tesz javaslatot. A dokumentum négy ilyen európai ipari stratégiai partnerség elindítását helyezi kilátásba: űripar, zéró kibocsátású repülőgépek, felhő technológia és mikrochipek.

Az importfüggőség egy része azonban a nyersanyagellátásban jelentkezik. Mivel itt az európai előállítás nem megoldható, ezért ezeken a területeken az újrahasználat, újrahasznosítás elérését tűzi ki célul a Bizottság.

Megjelent a Mesterséges Intelligencia szabályozási keret

2021. április 21-én megjelent a mesterséges intelligenciáról szóló harmonizált szabályok meghatározásáról szóló bizottsági tervezet, amely alapvetően a mesterséges intelligencia biztonságos, és az emberi jogokat tiszteletben tartó használatával kapcsolatos felelősségi kérdésekre vonatkozóan tartalmaz szabályozási javaslatokat. A szabályozás célja ugyanakkor erősíteni a mesterséges intelligencia használatát és befektetéseket, fejlesztéseket ösztönözni az Európai Unióban.

Az új szabályokat – melyet a Tanács és az Európai Parlament rendes jogalkotási eljárásban fogad el - valamennyi tagállamban azonos módon, közvetlenül kell majd alkalmazni.

A javaslatban foglalt szabályok kockázatalapú megközelítésen alapulnak. A jogalkotási javaslat meghatároz elfogadhatatlan kockázattal járó, magas kockázatú, korlátozott kockázatú és minimális kockázatú alkalmazási területeket, módokat.

Az elfogadhatatlan kockázatú mesterséges intelligencia rendszerek közé azok tartoznak, melyek egyértelműen veszélyeztetik az emberek biztonságát, megélhetését és jogait. A javaslat ezek betiltására tesz javaslatot. Ide olyan MI-rendszerek vagy –alkalmazások tartoznak, amelyek a felhasználók szabad akaratának megkerülése érdekében manipulálják az emberi viselkedést. A magas kockázatúnak minősített MI-rendszerek közé számos érzékeny alkalmazási terület (pl. kritikus infrastruktúrák, hitelminősítés, foglalkoztatás, egészségügy) tartozik. Ezekben a területeken a mesterséges intelligencia alkalmazások forgalomba hozatalának szigorú feltételeit határoznák meg, melyhez megfelelő kockázatértékelési és -csökkentési rendszereknek kell rendelkezésre állniuk. Korlátozott kockázatú, azaz egyedi átláthatósági kötelezettség alá tartozó MI-rendszerek közé tartoznának például a csevegőrobotok, melyek használatkor a felhasználóknak tisztában kell lenniük azzal, hogy egy géppel kommunikálnak, és ezen információ alapján dönthetnek arról, hogy folytatják vagy abbahagyják az adott tevékenységet. A jogszabályjavaslat minimális kockázatúnak minősíti és így lehetővé teszi az olyan alkalmazások szabad használatát, mint a mesterséges intelligencián alapuló videojátékok vagy a spamszűrők. A rendelettervezet itt nem avatkozik be, mivel ezek a mesterségesintelligencia-rendszerek csak minimális kockázatot jelentenek a polgárok jogaira vagy biztonságára nézve.

A Bizottság azt javasolja, hogy az új szabályokat az illetékes nemzeti piacfelügyeleti hatóságok felügyeljék, és javaslatot tesz egy, a mesterséges intelligenciával foglalkozó európai testület létrehozására, amely elősegíti a szabályok végrehajtását, és ösztönözni fogja a mesterséges intelligenciára vonatkozó szabványok kidolgozását. Emellett a Bizottság a nem magas kockázatú mesterséges intelligenciára vonatkozóan önkéntes magatartási kódexek kidolgozását, a felelősségteljes innováció elősegítése érdekében pedig szabályozási tesztkörnyezetek kialakítását javasolja.

Megjelent a gépek rendelet felülvizsgálata

A Bizottság javaslatot terjesztett elő a gépipari termékekre vonatkozóan, a korábbi gépekről szóló irányelv felülvizsgálataként. A javaslat megjelenésére a mesterséges intelligenciáról szóló harmonizált szabályok meghatározásáról szóló bizottsági tervezettel együtt került sor, annak kiegészítéseként.

A gépipari termékekről szóló új rendelet biztosítani fogja, hogy a gépipari termékek új generációja garantálja a felhasználók és a fogyasztók biztonságát, és ösztönözze az innovációt. Míg a mesterséges intelligenciáról szóló rendelet a mesterséges intelligencia rendszerek biztonsági kockázatait kívánja kezelni, addig a gépipari termékekről szóló rendelet a mesterségesintelligencia-alkalmazásoknak a gépekbe történő biztonságos integrálásáról gondoskodik.

A gépipari termékekről szóló új rendelet reagál továbbá a piaci igényekre, növelve a jelenlegi rendelkezések jogi egyértelműségét, a dokumentációk digitális formátumának lehetővé tételével, a kkv-k megfeleléssértékelési díjainak kiigazításával csökkenti a vállalatok adminisztratív terheit és költségeit, ugyanakkor biztosítja a termékekre vonatkozó uniós jogi kerettel való összhangot.

Megkezdődött az egészségügyi adatterekre vonatkozó nyilvános konzultáció

A 2020. februárban megjelent Európai adatstratégia 9 adattér létrehozását irányozta elő: egészségügyi adattér; mobilitási adattér; ipari (gyártási) adattér; zöldmegállapodás-adattér; pénzügyi adattér; energiaügyi adattér; mezőgazdasági adattér; közigazgatási adatterek; készségadattér.

Ezek közül elsőként az egészségügyi adattér létrehozására kerülne sor, amely előkészítése kapcsán indított a Bizottság egy nyilvános konzultációt.

Az egészségügyi adatokhoz való hozzáférés és azok cseréjének elősegítése alapvetően hozzájárul az egészségügyi ellátás hozzáférhetőségének, elérhetőségének és megfizethetőségének javításához, az egészségügy és az ellátás hatékonyságát növelő innováció ösztönzéséhez, illetve a digitális technológiákat – többek között mesterséges intelligenciát – alkalmazó innovatív megoldások előmozdításához. Az ellátórendszerhez kapcsolódó egészségügyi adatok gyűjtése, hozzáférhetővé tétele, illetve felhasználása vagy újrafelhasználása sajátos kihívásokkal jár, elsősorban mivel megfelelő egyensúlyt kell találni az adatmegosztást könnyítő intézkedések, illetve az egyének érdekeinek és jogainak, ezen belül pedig személyes adatainak védelme között. Ezeknek a szempontoknak a felmérése, a mérlegelendő szakpolitikai lehetőségek és azok várható hatásainak áttekintése a célja a nyilvános konzultációnak, amelyre 2021. július 26-ig várják a válaszokat.

[A konzultációs kérdőív itt érhető el!](#)

Júliusban várható a Fit for 55 klímavédelmi jogszabálycsomag

Az Európai Bizottság a tervek szerint 2021. július 14-én teszi közzé a Fit for 55 jogszabálycsomagot, amelyben az 55%-os kibocsátási cél 2030-as elérése szempontjából felülvizsgálja a releváns klíma- és energiapolitikai jogszabályokat, illetve új javaslatokat is tesz. A csomag lehetséges tartalma hónapok óta foglalkoztatja a brüsszeli közvéleményt, és megjelenését követően várhatóan hosszú időre dominálja majd a tanácsi döntéshozatali munkát. A Bizottság csomagja 12 javaslatot tartalmaz majd, amely célja, hogy valamennyi tagállam és az ipar valamennyi szegmense kivegye a részét az 55%-os kibocsátáscsökkentési cél eléréséből.

A Bizottság minden bizonnyal ambiciózusabb célokat fogalmaz majd meg az EU kibocsátáskereskedelmi rendszerének (ETS) keretében és magasabbak lesznek a tagállami célok a kibocsátás-kereskedelmi rendszeren kívüli szektorokban is, azaz nagyobb csökkentést kell elérni a hulladékgazdálkodás, a mezőgazdasági, az épületek és a közlekedés terén is. A karbonárzást várhatóan kiterjesztik az épületekre és a közlekedésre is, egy különálló kibocsátáskereskedelmi rendszert létrehozva ezen szektorok számára.

A Bizottság szigorítaná a gépjárművek szén-dioxid kibocsátására vonatkozó előírásokat is, és növelné a megújuló energia használatára vonatkozó célszámot mind a közlekedésben, mind pedig a fűtési-hűtési szektorban. Az energiahatékonysági irányelv felülvizsgálatának keretében a Bizottság minden bizonnyal növeli az átfogó uniós cél energiahatékonysági célt, azaz tovább kell csökkenteni az Európai Unió energiafogyasztását is. A Bizottság felülvizsgálja az alternatív üzemanyagok infrastruktúrájára vonatkozó irányelvet is annak érdekében, hogy széles körben hozzáférhető legyen a töltőinfrastruktúra az alacsony kibocsátású járművek számára.

Feliratkozás a hírlevélre!

Kapcsolat:

*Fáskerti Zita, ipari kapcsolatokért felelős diplomata
hirlevel.beu@mfa.gov.hu*

*Magyarország Európa Unió melletti Állandó Képviselete
1040, Brüsszel, Rue de Trèves 92-98*